

АНАЛІЗ КОМПОНЕНТІВ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ТЕХНОЛОГІВ

Лукаш Є. О., студентка

Сумський національний аграрний університет

Майбутній технолог з виробництва і переробки продукції тваринництва повинен володіти знаннями з організації й управління технологічним процесом переробки продукції тваринництва для ефективного ведення господарської діяльності підприємства; аналізувати господарську діяльність підприємства, вести первинний облік матеріальних цінностей, основних засобів, праці та її оплати; проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи на фермах та інших об'єктах із виробництва і переробки продукції тваринництва [4; 5].

Тобто, спеціалісти - технологи повинні бути професійно і технічно компетентним та вільно оперувати управлінськими компетентностями: володіти лідерськими якостями, системним та чітким сприйняттям виробничої реальності, приймати професійні рішення.

Мета дослідження: проаналізувати компоненти управлінської компетентності майбутніх технологів

Управлінська компетентність фахівця визначається, як інтегрована якість особистості, яка спирається на сформовані знання, цінності, вміння та навички, професійно важливі якості особистості, що дозволять ефективно здійснювати управлінську діяльність (ставити цілі, планувати, прогнозувати результати, організовувати, контролювати, здійснювати аналіз, приймати управлінські рішення) та самостійно розв'язувати проблеми та ситуації у професійній діяльності [1; 3].

Дослідники переважно визначають чотири основні компоненти в структурі управлінської компетентності майбутніх фахівців: мотиваційний, діяльнісний, когнітивний та особистісний.

Мотиваційний компонент відбиває ставлення до управлінської діяльності, виражене в цільових установах, заснованих на системі управлінських

цінностей. Він характеризується прагненням майбутніх фахівців до пізнання, спілкування, самовизначення, самовдосконалення, підвищення власної управлінської компетентності. Інтерес до управлінської діяльності стимулює особистісне зростання, прагнення до більш повної самореалізації в ній, до кар'єрного зростання; підвищення власного соціального статусу та кваліфікації [3].

Діяльнісний компонент управлінської компетентності охоплює способи управлінських дій, операції (засоби, форми, методи, прийоми, технології управлінського впливу, сформовані на рівні умінь та навичок) [2; 3].

Когнітивний компонент базується на інтелектуальних особливостях особистості та забезпечує інформаційну обізнаність про зміст управлінської діяльності, особливості й умови здійснення управлінських функцій. Цей компонент охоплює знання про зміст, методи, форми та технології управлінської діяльності [3].

Особистісний компонент включає професійно важливі якості особистості, які дозволять ефективно реалізувати себе в професійній діяльності.

В результаті аналізу наукових джерел можна визначити професійно важливі якості особистості, які необхідні для формування у майбутніх технологів управлінської компетентності: комунікативні (культура спілкування, встановлення зв'язків, контактів, сумісність, здатність до спільної праці, толерантність, тактовність, переконливість, емпатійність, уміння запобігати конфліктам й ефективно їх вирішувати), морально-етичні (гуманізм, повага, справедливість, гідність, совість, толерантність), вольові (домінантність, витримка, упевненість, рішучість, обов'язковість, дисциплінованість), організаторські (цілеспрямованість, ініціативність, організованість, наполегливість, послідовність, спостережливість, лідерство), а також орієнтація на самовдосконалення та саморозвиток в управлінській діяльності (самоменеджмент) [1; 3].

Таким чином, зміст управлінської компетентності майбутніх технологів визначається системою її компонентів, які тісно пов'язані між собою,

цілісно проявляються в управлінській діяльності та спрямовані на реалізацію сукупності управлінських функцій.

Список використаних джерел

1. Безлуцька О. П., Лещенко А. М. Формування управлінських компетентностей у майбутніх фахівців морського та річкового транспорту. *Проблеми вищої школи*. Науковий вісник Херсонської державної морської академії, 2013. №2(9). С. 62 - 66.

2. Демчук Т. Формування управлінської компетентності у здобувачів вищої освіти: когнітивний компонент.

URL: http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/29918/1/4_Demchuk.pdf

3. Керекеша-Попова О.В. Керекеша-Попова О.В. Менеджмент у професійній освіті : навчально-методичний посібник. Бердянськ : БДП, 2018. 240 с.

4. Рибалко П. Ф. Особливості професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до подальшої фахової діяльності. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. Суми, 2019. № 9 (93). С. 235 — 245.

5. Черушева, Г. Концептуальні підходи до визначення «soft skills» у сучасних моделях управлінської компетентності. *Організаційна психологія. Економічна психологія*. 2023. №1(28). С. 128-137.